

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

10. De prædictæ delegationis duratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

d. 19. n. 19. puto, nisi aliqua alia verba Episcopus addat significantia dictam potestatem subdelegandi, non esse sententiae Dianae acquiescendum, saltem propter dictam praxim in contrarium.

§. X. De praedicta Delegationis duratione.

1. **E**gimus, qua ratione acquiritur Iurisdictione ad absolvendum, nunc superest, ut agamus de eius duratione, quae est tractatio proportionaliter Communis ad Approbationem, vel ad similes concessionem. Sed nobis oritur non est de hac re agere universaliter, cum solum duratio Iurisdictionis, vel Approbationis ad absolvendum, quae dependenter habetur ab Ordinario, seu Praelato, ad nostrum institutum pertineat. Porro tribus modis potest tibi ad eiusmodi Ordinario delegari, seu concedi potestas absolvendi. Primo, absolute. Secundo, ad certum tempus. Tertio, ad tempus incertum.

2. Quoad duos priores facilis est resolutio. Nam prima durat, donec legitime reuocetur, & quidem positum actu revocationis, unde mortuo, vel ab officio amoto concedente, adhuc illa perseverat, teste Sane. l. 8. de matr. 28. n. 72. donec successor positum reuocet, quia est gratia facta. Vide omnino infra c. 5. §. 4. n. 48. ubi discet, an reuocatio haec, sine causa facta ab Episcopo, sit valida. Vide multa in hanc rem infra lib. 8. de matr. tr. 2. c. 2. §. 4. & 5.

3. Secunda etiam durabit usque ad tempus, seu terminum praefixe designatum, ut ex se patet, nisi autem pari modo positum reuocetur; Adest tamen hic notandum documentum. Si enim res non est integra, hoc est, si qua confessio bona fide incepta finiri non potuit intra tempus praefixum, siue propter penitentis scrupulos, siue ob prolixam Confessionem, siue ob aliud rationabile impedimentum, si inquam, res non est integra, poterit Confessor post dictum tempus prosequi suam operam, etiam cum interpolationibus humano modo solitis, & illum absolueret, ac si esset intra tempus concessum. Ratio est, quia ex eo quod acceptum est negotium Confessionis tempore habili, radicem in Delegato fixit Iurisdictione, ut loquuntur Iura, ex rationabili voluntate concedentis; quare in illo ea perpetuantur, usque ad complementum negotij. Idem passim docent Sanchez l. 2. Sane. c. 13. n. 15. & Delugo disp. 29. de pen. num. 24. Doctores, etiam in simili concessione ex vi Bullae Cruciatæ, & Iubilæi, si quando, elapsis terminis concessionis, confessio incepta, propter aliquod impedimentum perfici non potuit. Addidi illud (bona fide) quia persuadere mihi non possum, (si id in fraudem fiat) adesse consensum Superioris ad praedictam Iurisdictionem continuandam, quicquid alij dicant.

3. Nota item cum Fag. 2. Eccl. precept. l. 7. c. 2. num. 34. aliisque, si, data Absolutione, recorderis alicuius peccati mortalis à te, ante Absolutionem commissi, te non posse absolui ab hoc Sacerdote, à quo iam expiravit omnis potestas absolvendi, cum per Absolutionem, quasi per sententiam datam, ipse iam functus sit officio suae delegationis, debebis ergo eiusmodi mortale exponere legitimo Confessario. Et nihilominus posse probabiliter haberi. Dicitur p. 1. trall. 8. ex Dicastillo, quia tunc sequens Confessio pertinet ad priorem. Sed nota, nullo modo posse pro novis, neque separatim, neque coniunctim cum praedictis oblitis, Quid si interim pecces nouto peccato? Respondeo, de hoc, & similibus solet agi in Tractatu de Iubilæo. Quare videatur Sanchez lib. 8. matr. d. 15. n. 17. distinctius De Lugo d. 20. de Poenitentia, n. praesertim 136. quae nos breuiter asseremus infra in tr. de Casibus reserv. c. 9. §. 3. Et distinctius assert Bardi de Bulla Cruciatæ in 2. edit. p. 1. tr. §. c. 6. à n. 76.

5. Quoad Tertium, quando confessio facta est ad tempus incertum, aliquanto difficilior est decisio. Et quidem eiusmodi confessio duplici solet fieri formula. Primo, per has, vel similes clausulas: *Do tibi facultatem absolvendi, donec reuocauero, vel donec aliud ordinavero*

vel usque ad aliud, & in his quidem formulis videtur ostendi, debere interponi actum voluntatis potestatis reuocationis, ut Superior concessionem remaneat in potestate si actus positivus non interponatur, perseverabit in potestate. Secundo per has, vel similes. *Do tibi facultatem soluendi, donec voluero, vel donec mihi placuerit, vel donec aliud ordinavero, vel donec aliud placuerit, & in his formulis videtur ostendi, non debere necessario interponi actum voluntatis, ut Superior concessionem reuocet, sed tunc non adfuerit, quod poterit esse sine ullo Superioris potestatis actu, quando morietur; nam eo mortuo decessit, atque adeo non adest ipsius positiva voluntas, seu placitum, ita Suar. d. 26. de Poenitentia, sec. 3. Delugo d. 3. pan. n. 37. & Sane. cum multis lib. 8. matr. d. 28. n. 31.*

6. Iam verò si de prioribus formulis sermone beamus; certum est apud omnes concessionem, factam sub illis formulis, non expirare etiam post mortem concedentis, vel post eum amotum ab officio, sed tunc debere à successore per actum positum, reuocari, vel non reuocari, Ratio est, quia si confessio est sub illis formulis, donec reuocem, vel donec aliud ordinavero, usque ad aliud, debet ut finem habeat concessio, hoc aliud, vel debet poni illa ordinatio, vel reuocatio. Si ergo non ponatur, finem concessio non habet, igitur mors concedentis, vel amotio eiusdem ab officio non fit reuocatio, nec ordinatio, &c. non expirat concessio.

7. Si vero loquamur de formulis posterioribus, sunt sententiae: Altera communior, & est Sanchez referentis lib. 8. de Matr. disp. 28. scilicet. *Monachi Covarr. Pontium quos refert sequiturque Callegas tom. 1. trall. 3. disp. 4. p. 16. §. 5. n. 5. Merollam tom. 1. cap. 6. n. 5. 22. & Suar. de leg. lib. 8. cap. 32. docet eandem Iurisdictionis his modis factam, expirare per mortem concedentis, vel per amotionem ab officio, Ratio est, inquit, quia confessio facta per eiusmodi formulam requirit, ut perseveret continuata voluntas, & continuatum beneplacitum concedentis, at post mortem non continuatur voluntas; post mortem enim, nec voluntas, nec placitum, & post amotionem ab officio, etiam si adest, adest tamen illegitima, & impotens ad conservandam Iurisdictionem, cum sit capax Superior non sit.*

Illud concedunt hi Auctores, si confessio sit facta beneplacitum Sedis, seu ad beneplacitum Episcopi, qui expirare concessionem morte Episcopi, vel eius amotione ab officio, quia cum dignitas Sedis, & Episcopatus semper maneat, per eam formulam semper maneat potestas, significatur.

8. Altera sententia multorum v.g. Hart. d. 10. de diff. 4. & rursus d. suspens. dig. 3. Palqui. 1.1. de diff. multos citantis, ut Castrop. l. c. & dicentis hanc non tenere probabilitate, non minus certe probabile, quod praecedens, docet eiusmodi concessionem his prioribus formulis concessam, non expirare per mortem concedentis, vel per amotionem ab officio, donec successore, vel eius Superiore positum reuocetur. Ratio quae simul soluit fundamentum oppositae sententiae, quia, esto illud: *donec voluero, donec mihi placuerit, & meum beneplacitum, significet debere permanere voluntatem & beneplacitum concedentis, ut concessio permaneret, tamen iam permanet in casu nostro; eo ipso enim quod non reuocatur eiusmodi voluntas, seu beneplacitum, satis manet habitualiter, & morali modo; idcirco ego non retracto voluntatem aliquid facienda, in illa voluntate satis persisto. Cum ergo concedens quodam decessit, vel amotus est ab officio non retractatur voluntatem, in eadem permanere dicendus est. Proinde has posteriores formulas (donec voluero, &c.) non debemus inuolvere formulas priores, seu cum illis coniungere, quae dicebant (donec reuocauero, &c.) Lege Bardi num. in Var. Resol. ref. 36. num. 6. qui hanc nostram sententiam ex alio capite, quod hic non vacet examinare*

probabilem esse affirmat, pro Regularibus praesertim, quando sine causa sufficienti Episcopus apponit limitationes dictas (ad beneplacitum, &c.) quod etiam observat Diana p. 6. r. 6. ref. 48. & innuit de Lugo de pœn. d. 2. num. 60.

9. Obiicitur. In cap. si gratiosè, de rescriptis, in 6. expressè habetur illud Axioma, Concessio gratia ad beneplacitum spirat morte concedentis. Respondetur. Hoc Axioma multas habet limitationes, quas legere potes apud Menochium de Arbitr. lib. 1. quest. 69. & Bossium de Iubil. fest. 3. cap. 2. num. 10. adde, & apud Sanchez. l. c. Inter cetera est illa, ut eiusmodi Pronunciatio sit verum in materia ambitiosa, & restringibili. Ita multi apud Barbosa, in quibus circa dictum Axioma, &c. Dico ergo hoc Capitulum si gratiosè, non esse contra nos, illud enim expressè loquitur solum de materia multum restringibili, nempe de beneficiis vacaturis, quando scilicet Pontifex concedit aliqui gratiam, ut provideatur de beneficiis, quæ vacant pro tempore, quo ipsi Pontifici beneplacitum erit, quæ concessio vult expressè, ut solum intelligatur de beneficio vacaturo, dum vivet ipse Pontifex: non enim vult præiudicare successori, cui competit conferre Beneficia, quæ suo tempore vacant & idem est in officiis temporibus.

10. Denique concessa delegatio, seu potestas absolvendi, si à Superiore revocatur legitime, perit, ut indicatum est, sed debet revocatio intimari ei, cui concessa dicta potestas fuerat. Vnde si illi non intimaretur, si per annum ad id destinatum, si per edictum, licet & valde posset ille Sacerdos confessiones excipere, quia donec iurisdicte ipsi intimetur revocatio potestatis, semper potest probabiliter iudicare, nondum sibi ejusmodi potestatem fuisse sublatam, ut ex communi sententia rectè probat Sanchez l. 3. matr. d. 30. n. 11. & 13. Quod si Superior licentiam revocaret, & item eam sua Delegatio intimaret, sed revocatio communiter nesciretur, valde confessiones exciperet Sacerdos, licet illicite, quia tunc adesset error communis, dans iurisdictionem, ut superius dictum est.

CAPUT V.

De Approbatione Confessario necessaria.

§. I. Quid ea sit.

1. **V**T Sacerdos idoneus reputetur ad accipiendam iurisdictionem absolvendi Fideles, præterquam, quod debet carere excommunicatione, suspensione, interdicto personali, modo alibi explicato, oportet etiam ex Tridentino, sess. 23. cap. 15. de reform. ut sit ab Episcopo approbatus.

Aliqui ergo ut Bossius de Iubil. fest. 3. cap. 2. n. 57. sentiunt hanc Approbationem à Tridentino requisitam, nihil aliud esse, nisi meram, simplicem testificationem Episcopi, ut talis persona est, non, ut est Episcopus, quia scilicet ipse testatur, hunc Sacerdotem esse aptum ad Confessiones excipiendas, quia ejusmodi simplex testificatio satis superque est ad intentum Tridentini.

Aliqui vero ut Pontius l. 5. matr. d. 17. n. 14. & Aversa quest. 16. de pœnitent. sess. 6. citans Fabium, Bonac. Bordonum, contendunt, esse sententiam, seu iuridicam testificationem, quam idem Episcopus, ut Episcopus profert de dicta aptitudine. Cum enim (aiunt) approbatio requisita à Tridentino sit quid coniunctum, & pertinet ad completam iurisdictionem Confessarii: sicut ipsa iurisdicção, quæ confertur Confessario, procedit ex potestate iurisdictionis Episcopi ut sic; ita procedat, & approbatio necesse est.

2. Et quidem ex hac posteriore opinione sequitur, nullam esse Approbationem factam ab Episcopo excommunicato vitando, quia, ut scimus omnes, ab excommunicato vitando, vel tollitur, vel suspenditur omnis

iurisdicção. Contra ex priorè sequitur, validam esse, nam illa mea testificatio non oritur à potestate iurisdictionis, neque ab aliquo, quod per excommunicationem tollatur, vel suspendatur, perinde ac, propter eandem rationem, valida est assensus matrimonij exhibitæ à Parrocho vitando.

3. Viraque sententia videtur probabilis, prior tamen est expeditior, & Tridentini verbis (ut accuratè ea perpendenti patebit) conformior.

4. Hanc autem, si testificatio, siue sententia, non est, nec esse debet solum iudicium de doctrina sufficienti Sacerdotis, sed etiam de morum integritate, & prudentia, ceterisque conditionibus ad confessiones Fidelium apte excipiendas: nam propterea, etiam si Sacerdos secularis, vel Regularis dignè, quoad literas, gaudet laurea Doctoratus, vel sit Magister, seu Lector Theologiae, &c. indiget Approbatione, quia Doctoratus, vel Magisterium quantumvis notorie sapientiae, nihil probat de moribus, &c. Lege Thomam Hurtadum part. 2. tract. num. 1860.

5. Quod eadem testificatio, seu approbatio debeat esse data non ex errore, vel dolo, & quid si ex metu? vel quid, si iniuste negetur? diximus supra satis cap. 4. §. 5.

6. Porro, ut omnia hic breviter colligam, quæ sunt scitu necessaria de prædicta Approbatione percurram, breviter aliquot clausulas Decreti Tridentini sess. 23. c. 15. de reform. quod illam induxit, quæque prolixè habes apud Fagundez. l. 3. n. 2. Eccl. præcept. c. 2. per totum: Barbosa in Conc. Trid. d. cap. 15. & alios. Decretum autem est huiusmodi.

Decernit Sancta Synodus, nullum etiam Regularem, posse confessiones Sacularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi, aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis, per examen (si illis videatur esse necessarium) aut alias, idoneus indicetur, & Approbationem, quæ gratis datur, obineat privilegium, & consuetudine quæcumque etiam immemorabili, non obstantibus.

PRIMA CLAUSULA.

§. II. Nullus etiam Regularis possit Confessiones Sacularium etiam Sacerdotum audire.

1. **E**tiam Regularis. Quamvis aliqui velint, ut Rodriguez, Henricus Navar. Lopez apud Ant. Escobar, in Theolog. mor. tom. 1. sess. 2. problem. 30. hanc approbationem Episcopi non esse necessariam pro Regularibus exemptis, quia ipsi habent privilegia, ut electi à suis Superioribus, & presentati Episcopis, si hi nolint approbare, intelligantur iure ipso approbati; tamen est adeo manifesta miseria, & Escobar ibi adducit Suarez, Fagund. & alios horum privilegiorum revocatio, quæ satis expressè fit à Tridentino in hac sua nova lege, contradicçãoe opposita privilegiis illis quibuscunque, ut non sit integrum dubitare de huiusmodi necessaria Approbatione, etiam pro Regularibus. An autem Episcopus possit Approbationem dare limitatam v. g. pro viris, & non pro Mulieribus, &c. Lege Dianam p. 11. tract. 8. resol. 27.

2. Nullus possit. Per hoc verbum possit, proposita negatione, modoque loquendi, & sine Tridentini, ostenditur, nullum Sacerdotem, siue secularem, siue, ut modo dixi, Regularem, posse validè, vel licitè sine Approbatione Ordinarij confessiones excipere: licet enim sit controversum, an semper vox non potest, tum licitum usum, tum validum excludat, de qua re Suarez l. 5. de leg. c. 31. a. n. 13. Sanchez lib. 6. matr. d. 38. n. 20. Castrop. tom. 1. tract. 3. d. 2. p. 17. n. 4. & tom. 3. r. 16. d. 4. p. 12. §. 4. num. 4. & distinctius ibid. p. 13. §. 1. n. 8. Quintanad. de confirm. sing. 7. n. 4. Batdi l. 20. select. q. 8. num. 7. alique fusi; tamen omnes concordant, in re nostra utrumque excludere ex modo, ut dixi, loquendi, & sine intento à Tridentino.